

DET KONGELIGE
BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Rundskriv Q-06/2007

Oppgave- og ansvarsfordeling mellom kommuner og statlige barnevernmyndigheter – herunder om betalingsordninger i barnevernet

DET KONGELIGE
BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Rundskriv Q-06/2007

Oppgave- og ansvarsfordeling mellom
kommuner og statlige barnevernmyndigheter –
herunder om betalingsordninger i barnevernet

Innhold

Del I Innledning	5
1 Rundskrivets formål og oppbygging	5
Del II Barnevernlovens ansvarsfordeling (oppgavefordelingen) ..	6
2 Ansvarsfordelingen mellom de ulike aktørene	6
2.1 Lovens system	6
2.2 Statlig barnevernmyndighets ansvar.....	6
2.2.1 <i>Ansvar tillagt statlig regional barnevernmyndighet</i>	6
2.2.2 <i>Statens ansvar for institusjonstilbudet</i>	7
2.2.3 <i>Statens ansvar for fosterhjemstilbudet</i>	8
2.3 Kommunens ansvar	9
2.3.1 <i>Ansvar tillagt kommunen</i>	9
2.3.2 <i>Hvilken kommune som har ansvaret</i>	9
2.4 Nærmere om sentre for foreldre og barn	10
2.5 Nærmere om plassering i tiltak som er regulert i andre lover. 11	
3 Betydningen av samarbeid mellom statlig og kommunal barnevernmyndighet	12
4 Faglig uenighet mellom kommune og stat om valg av tiltak	13
Del III Den økonomiske ansvarsfordelingen	15
5 Økonomisk ansvarsfordeling mellom de ulike aktørene	15
6 Opphold i barneverninstitusjon	16
6.1 Kommunens økonomiske ansvar	16
6.1.1 <i>Engangsutgifter</i>	16

6.1.2	<i>Oppholdsutgifter</i>	16
6.1.3	<i>Ekstraavgifter</i>	17
6.2	Statens økonomiske ansvar	17
6.3	Fylkeskommunens ansvar for opplæring	18
7	Opphold i fosterhjem	19
7.1	Kommunens økonomiske ansvar	19
7.1.1	<i>Engangsutgifter</i>	19
7.1.2	<i>Løpende utgifter</i>	19
7.1.3	<i>Oppholdsutgifter</i>	19
7.1.4	<i>Ekstraavgifter</i>	20
7.2	Statens økonomiske ansvar	20
7.3	Statlige familiehjem og statlige beredskapshjem	21
7.4	Opplæringsansvaret ved fosterhjemsplussing	21
8	Hjelpetiltak der staten kan dekke utgifter	21
8.1	Innledning	21
8.2	Hjelpetiltak i regi av det statlige barnevernet	22
8.3	Hjelpetiltak i kommunal regi	23
9	Bruk av selvstendighetstreningstiltak/hybler og dobbeltiltak	24
9.1	Selvstendighetstreningstiltak/hybler	24
9.2	Bruk av dobbeltiltak	25
10	Tolkeavgifter	25
11	Økonomisk ansvar for ungdom over 18 år	25
12	Mindreårige asylsøkere	26
13	Termin og fakturering	26

Del I Innledning

1 Rundskrivets formål og oppbygging

Formålet med rundskrivet er å bidra til å sikre mest mulig ensartet forståelse og praktisering i hele landet når det gjelder oppgave-, ansvars- og utgiftsfordelingen mellom kommuner og statlige regionale barnevernmyndigheter.

Kommunale og statlige regionale barnevernmyndigheter har ulike roller, oppgaver og ansvar. Felles forståelse av oppgave- og ansvarsfordelingen er nødvendig for å etablere gode samarbeidsrutiner mellom kommunale og statlige barnevernmyndigheter. Et godt samarbeid er av avgjørende betydning for å sikre at barn og unge gis nødvendig hjelp til rett tid, og for at de tiltak som iverksettes tar utgangspunkt i det enkelte barns særlige behov.

Del II Barnevernlovens ansvarsfordeling (oppgavefordelingen)

2 Ansvarsfordelingen mellom de ulike aktørene

2.1 Lovens system

Barnevernloven regulerer ansvarsfordelingen mellom det kommunale barnevernet og statlig barnevernmyndighet. Statlig barnevernmyndighet innbefatter departement, direktorat, fem regionkontorer med tilknyttede fagteam og fylkesmannen. I tillegg fatter den statlige fylkesnemnda vedtak etter loven.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med barnevernvirksomheten i kommunene og sørge for at kommunene får råd og veiledning. Fylkesmannen har således et hovedansvar for å bistå kommunen med lovtolkninger og juridiske avklaringer. Fylkesmannen skal også føre tilsyn med barneverninstitusjonene, jf. barnevernloven § 5-7.

Kommunens ansvar for å utføre oppgavene etter loven er negativt avgrenset, dvs. at kommunene har ansvaret for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til et statlig organ, jf. barnevernloven. § 2-1. Av denne grunn presenteres oppgavene tillagt de statlige regionale myndighetene først.

2.2 Statlig barnevernmyndighets ansvar

2.2.1 Ansvar tillagt statlig regional barnevernmyndighet

Det statlige regionale barnevernet skal

- Sørge for at det finnes institusjonsplasser
- Rekruttere og formidle fosterhjem
- Etter anmodning fra kommunen bistå barneverntjenesten ved plassering av barn utenfor hjemmet
- Sørge for at fosterhjemmene får nødvendig opplæring og generell veiledning

Staten har et helhetlig ansvar for det samlede tilbudet av barneverninstitusjoner, jf. barnevernloven §§ 5-1 og 5-8. Dette innebærer at staten har ansvaret for å etablere og drive barneverninstitusjoner, eller inngå avtale med private eller kommunale godkjente institusjonseiere om kjøp av plasser.

Statlig regional myndighet skal gi kommunen råd og veiledning om hvilke muligheter og alternativer som finnes innenfor tiltaksapparatet.

2.2.2 Statens ansvar for institusjonstilbudet

Statlig regional barnevernmyndighet har ansvaret for at det i hver region finnes et nødvendig antall institusjonsplasser som er tilstrekkelig differensiert i forhold til behovene i regionen. Det statlige tilbudet må ha tilstrekkelig bredde til å dekke alle formål som er nevnt i loven, og tiltakene skal være geografisk spredt med sikte på god tilgjengelighet i alle deler av landet. Ansvaret for et tilstrekkelig institusjonstilbud behøver ikke nødvendigvis oppfylles ved at den enkelte region eier og driver alle institusjonsplassene selv. To eller flere regioner kan gå sammen om etablering og drift av institusjoner, og regionen kan også inngå avtaler med private og kommunale institusjonseiere om kjøp og bruk av plasser. Private og kommunale institusjoner kan bare benyttes dersom de er godkjent av regionen, jf. barnevernloven § 5-8.

Statlig regional myndighet har på forespørsel fra kommunen plikt til å bistå kommunen i forbindelse med plassering utenfor hjemmet. Statlig regional myndighet har ansvaret for at alle barn i regionen som har behov for en plass i en barneverninstitusjon får et forsvarlig institusjonstilbud i tråd med det enkelte barns behov.

Den kommunale barneverntjenesten avgjør om et barn har behov for en institusjonsplass eller om behovene kan avhjelpes ved andre tiltak. Statlig regional myndighet kan derfor ikke avvise å gi kommunen tilbud om institusjonsplass, men kan ta initiativet til drøftelser med kommunen om bruk av alternative tiltak.

Kommunen har etter dette det avgjørende ordet i forhold til om barnet har behov for plassering i institusjon, mens den statlige barnevernmyndigheten har det avgjørende ordet i forhold til hvilket institusjonstilbud den kan tilby. Avgjørende for valg av institusjon skal være hensynet til barnets beste, jf. barnevernloven § 4-1. Det skal tas utgangspunkt i det enkelte barns individuelle behov. Det følger av dette at det må etableres et nært samarbeid mellom det kommunale og det statlige barnevernet for å sikre best mulig tilbud til det enkelte barn, se kapittel 3 nedenfor. Ved uenighet mellom kommune og stat om valg av konkret institusjon, er det statlig regional myndighet som tar den endelige avgjørelsen ut fra en vurdering av barnets behov. Statlig regional barnevernmyndighet vil i kraft av sitt ansvar for det samlede tilbudet av barneverninstitusjoner ha en oversikt over hvilke institusjoner som best kan være egnet for det enkelte barn.

Fylkesnemnda kan i sitt vedtak stille vilkår når det gjelder plasseringen utenfor hjemmet, for eksempel at barnet skal plasseres i en bestemt institusjon. Både statlig regional myndighet og kommunen er bundet av et slikt vedtak. Plassering i en konkret kommunal eller privat institusjon forutsetter at den aktuelle institusjonen er godkjent i henhold til barnevernloven og de forskrifter som gjelder for den, og ellers drives på en forsvarlig måte.

Barn som har fått plass i institusjon for en bestemt periode, eller for et bestemt behandlingsopplegg, kan ikke skrives ut av institusjonen før tiden uten at kommunens barneverntjeneste har gitt sitt samtykke, jf. barnevernloven § 5-4 tredje ledd.

Ordinær undersøkelse og utredning med sikte på å avklare om et barn har behov for et tiltak, herunder om barnet har behov for tiltak utenfor hjemmet, er kommunens ansvar, jf. barnevernloven § 4-3. Statens ansvar for bistand til plassering utenfor hjemmet omfatter imidlertid et ansvar for å bistå kommunen med å finne frem til et egnet tiltak til det enkelte barn. I mange tilfeller vil denne bistanden kunne gis uten at det foretas noen nærmere utredning utover den kommunen selv har foretatt. I andre tilfeller kan det være grunn til å tro at barnet har spesielle omsorgs- og behandlingsbehov som krever særlig utredning i egnet institusjon før endelig plassering. Det vises i denne forbindelse til barnevernloven § 4-24 første ledd som forutsetter at institusjonstilbudet også omfatter institusjoner for observasjon og utredning.

Nærmere utredning kan videre være nødvendig etter at plassering er foretatt fordi det viser seg at barnet har problemer og behov som ikke kan ivaretas i det tiltaket barnet er plassert i. I slike tilfeller kan det være nødvendig med nærmere utredning i egnet institusjon før barnet overføres til et nytt tiltak. Slike utredninger må skje i samarbeid mellom statlig regional barnevernmyndighet og kommunen.

2.2.3 Statens ansvar for fosterhjemstilbudet

Statlig regional barnevernmyndighet har ansvaret for å rekruttere fosterhjem. Dette innebærer at regionen har ansvaret for at det til enhver tid finnes et tilstrekkelig antall av forskjellige typer fosterhjem som kan ivareta barn med ulike behov. Det er imidlertid ingenting i veien for at kommuner selv rekrutterer fosterforeldre. De statlige regionene har også ansvaret for å sørge for at fosterhjemmene formidles til barneverntjenestene etter søknad fra kommunene om hjem til konkrete barn.

Statlig regional barnevernmyndighet har ansvaret for at fosterhjemmene får nødvendig opplæring og generell veiledning. Dette gjelder også de fosterhjemmene kommunen selv rekrutterer.

2.3 Kommunens ansvar

2.3.1 Ansvar tillagt kommunen

Kommunens ansvar for å utføre oppgavene etter loven er, som tidligere nevnt, negativt avgrenset. Dette innebærer at kommunen har ansvaret for å utføre de oppgavene etter loven som ikke er lagt til et statlig organ, jf. barnevernloven § 2-1 første ledd.

Kommunen har bl.a. ansvaret for:

- Det forebyggende arbeidet
- Hjelpetiltak i hjemmet
- Initiativ til plassering av barn utenfor hjemmet
- Oppfølging av barn plassert utenfor hjemmet
- Godkjenning av fosterhjem

Det er barneverntjenesten i kommunen som tar initiativet til plassering av barn utenfor hjemmet. Det er kommunens ansvar å utrede saken og gjennomføre en undersøkelse, jf. barnevernloven § 4-3, herunder å innhente sakkyndige utredninger i den grad det er behov for det. Plassering av barn utenfor hjemmet skjer enten ved at kommunen selv treffer vedtak (frivillige tiltak), eller ved at kommunen fremmer sak for fylkesnemnda (tvangstiltak). I dette ligger også at kommunen er rett saksøkt hvis foreldrene ønsker å bringe saker om tvangsvedtak inn for domstolene.

Når det gjelder godkjenning av fosterhjem, er dette kommunens oppgave uansett om fosterhjemmet er rekruttert av det statlige regionale barnevernet eller av kommunen selv.

Kommunen har ansvar for at deres borgere får de tjenestene de har krav på etter loven. Bistand fra statlige regionale barnevernmyndigheter endrer ikke på dette ansvaret. Slik bistand fritar m.a.o. ikke kommunen for ansvar.

2.3.2 Hvilken kommune som har ansvaret

Barnevernloven legger oppgavene omtalt over til "kommunen". I enkelte tilfeller kan det oppstå spørsmål om hvilken kommune som har ansvaret i en konkret sak.

I barnevernloven § 8-1 fastslås prinsippet om at det er den kommunen der barnet til enhver tid oppholder seg som har ansvaret for å yte tjenester og tiltak som omfattes av loven. Det er barnets, og ikke foreldrenes oppholdskommune som har ansvaret for å yte hjelp. Det er ikke alltid samsvar mellom barnets oppholdskommune og bostedskommune. Det er likevel oppholdskommunen som har ansvaret etter loven, selv om oppholdet er av rent midlertidig art. Ved avtale mellom barneverntjenesten i de berørte kommuner kan ansvaret overføres til en annen kommune som barnet har tilknytning til, jf. § 8-4. Oppstår det tvist mellom kommuner om hvilken kommune som har ansvaret for å yte tjenester, jf. § 8-1, kan kommunene kreve at fylkesmannen avgjør tvisten, jf. § 8-3.

Etter § 8-4 første ledd omfatter oppholdskommunens ansvar også ansvaret for å reise sak for fylkesnemnda. Barnets oppholdskommune kan imidlertid inngå avtale med en annen kommune barnet har tilknytning til om at ansvaret for å reise sak kan overføres til denne kommunen. Etter bestemmelsens annet ledd har den kommune som har reist saken også ansvaret for den videre oppfølging av saken. Dersom barnet blir fosterhjemsplassert i en annen kommune har imidlertid fosterhjemskommunen som hovedregel ansvaret for å føre tilsyn med barnet, jf barnevernloven § 4-22.

I de tilfellene barnet også mottar andre kommunale tjenester, må ansvaret for disse tjenestene vurderes i henhold til den lov de ytes på grunnlag av. En kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, jf. kommuneloven § 28 b nr. 1. Slikt samarbeid kan også inngås for saker etter barnevernloven.

2.4 Nærmere om sentre for foreldre og barn

Utredning/undersøkelse av om et barn har behov for et tiltak eller ikke, herunder om barnet har behov for tiltak utenfor hjemmet, er som nevnt kommunens ansvar. Det kan i imidlertid i noen tilfeller være flytende overganger mellom utredninger og hjelpetiltak. Dette gjelder først og fremst det tilbudet som gis i sentre for foreldre og barn. Sentrene benyttes som hjelpetiltak til vanskeligstilte foreldre og barn med tanke på styrking av foreldrefunksjonen, men benyttes også i forbindelse med kartlegging og utredning av foreldrenes omsorgsevne og videre hjelpebehov. I mange tilfeller vil formålet med oppholdet på slike sentre inneholde elementer av både utredning og hjelpetiltak, og det kan være både problematisk og lite hensiktsmessig å foreta en slik grensdragning. Det legges til

grunn at opphold i sentre for foreldre og barn følger den alminnelige ansvarsfordelingen mellom stat og kommune selv om formålet med oppholdet først og fremst er utredning. Den enkelte region må imidlertid foreta en konkret vurdering av nødvendigheten av at utredningen foretas i institusjon i hvert enkelt tilfelle. Når det gjelder finansieringen av opphold i sentre for foreldre og barn, vises til kapittel 5.

2.5 Nærmere om plassering i tiltak som er regulert i andre lover

Plasseringsalternativene for barn som skal plasseres utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven er ikke begrenset til tiltak som er regulert i barnevernloven. Både når barn plasseres utenfor hjemmet etter vedtak om hjelpetiltak, jf. § 4-4 femte ledd, når barnet plasseres utenfor hjemmet etter vedtak om omsorgsovertakelse, jf. § 4-12, og når barnet plasseres på grunn av alvorlige atferdsvansker, jf. §§ 4-24 og 4-26, kan barnet også plasseres i tiltak som er regulert i andre lover. Når det er truffet vedtak om omsorgsovertakelse, kan barnet imidlertid bare plasseres i institusjon som er regulert i andre lover dersom dette er nødvendig fordi barnet er funksjonshemmet, jf. § 4-14 bokstav c som angir opplærings- eller behandlingsinstitusjon som plasseringssted i disse tilfellene.

At barnet er funksjonshemmet gir ikke i seg selv grunnlag for å plassere barnet utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven. Det er bare dersom det funksjonshemmede barnet samtidig faller inn under de alminnelige vilkårene for tiltak etter barnevernloven at barnevernloven kommer til anvendelse. At barnet på grunn av funksjonshemmingen har større omsorgsbehov enn foreldre med alminnelig god omsorgsevne er i stand til å ivareta, er ikke tilstrekkelig til plassering utenfor hjemmet etter barnevernlovens regler.

Dersom et funksjonshemmet barn samtidig faller inn under barnevernlovens anvendelsesområde, for eksempel på grunn av alvorlig omsorgssvikt, åpner barnevernloven for flere ulike plasseringsalternativer. Mange barn med funksjonshemminger kan ivaretas på en barneverninstitusjon – om nødvendig med særskilt tilrettelegging. Loven åpner imidlertid også som foran nevnt, for at barnet kan plasseres i tiltak som er regulert i andre lover. Bakgrunnen for dette er at funksjonshemmingen kan være av en slik karakter eller ha et slikt omfang at barnet ikke kan eller skal ivaretas i en barneverninstitusjon. Etter barnevernloven § 4-14 c skal derfor funksjonshemmede barn plasseres i opplærings- eller behandlingsinstitusjon når dette er nødvendig på grunn av funksjonshemmingen. Både boliger med heldøgns omsorgstjenester etter sosialtjenesteloven § 7-5, boform for heldøgns omsorg og pleie etter

kommunehelsetjenesteloven § 1-3 og institusjoner etter lov om psykisk helsevern vil kunne være aktuelle tiltak for barn som har særlige behov. Dette dreier seg om institusjoner som har et særlig ansvar for tilbud på sine respektive områder.

Dersom det treffes vedtak om omsorgsovertakelse for barn som har en funksjonshemming, og funksjonshemmingen innebærer at barnets behov ikke kan ivaretas på en ordinær barneverninstitusjon med visse tilpasninger, er det viktig at plasseringen hjemles i barnevernloven § 4-14 c. Plasseringer som er hjemlet i barnevernloven § 4-14 b forutsetter plassering i ordinær barneverninstitusjon.

Når det gjelder ansvaret for finansieringen av slike tiltak, vises til kapittel 5.

3 Betydningen av samarbeid mellom statlig og kommunal barnevernmyndighet

Det kommunale og det statlige barnevernet har klart definerte oppgaver i henhold til loven. Ingen av organene kan likevel utføre sine oppgaver på en god måte uten å samarbeide med den andre instansen. Det er derfor viktig at alle involverte forstår betydningen av samarbeid for å sikre best mulig tilbud til de barn som trenger hjelp.

Både når kommunen selv har vedtaksmyndighet og når en sak skal fremmes for fylkesnemnda, er det viktig at kommunen så tidlig som mulig i prosessen tar kontakt med statlig regional myndighet for å drøfte og avklare valg av tiltak dersom de trenger tiltak fra det statlige barnevernet. En godt planlagt plassering tar tid. Jo tidligere kommunen tar kontakt med statlig regional myndighet, jo større vil derfor muligheten være for at barnet kan gis et tilbud som er tilpasset barnets individuelle behov.

Det er både i statens og kommunenes interesse at det statlige tiltaksapparatet har best mulig kapasitetsutnyttelse. Det er derfor viktig at kommunen holder statlig regional myndighet oppdatert om utviklingen i saker der kommunen har bedt om bistand til plassering utenfor hjemmet, og at det umiddelbart gis beskjed dersom behovet for plass faller bort.

Landets kommuner er forskjellige når det gjelder ressursituasjon og kompetanse på barnevernområdet. Kommunene har derfor også ulike behov når det gjelder bistand fra statlig regional myndighet. Den bistanden som gis skal være tilpasset den enkelte kommunes behov. Kommuner som har behov for det bør ta kontakt med statlig regional myndighet for råd, veiledning og konsultasjon dersom kommunen er i tvil om barnet har behov for plassering utenfor hjemmet eller om situasjonen kan avhjelpes ved andre tiltak.

Etter barnevernloven gjelder det mildeste inngreps prinsipp. Prinsippet innebærer bl.a. at plassering utenfor hjemmet bare skal foretas dersom tiltak i hjemmet ikke kan avhjelpe barnets situasjon, jf. barnevernloven § 4-4 femte ledd, § 4-12 annet ledd og § 4-25 første ledd. I forbindelse med kommunens anmodning om bistand, er det derfor viktig at kommunen og statlig regional myndighet har en dialog om nødvendigheten av plassering utenfor hjemmet der også andre alternativer diskuteres og vurderes. Både kommunen og statlig regional myndighet bør i denne dialogen bestrebe seg på å komme til enighet om et tiltak som ivaretar hensynet til det enkelte barns beste.

Ved eventuell uenighet mellom kommune og statlig regional barnevernmyndighet må de ansvarlige myndigheter arbeide etter forutsetningen om at uenigheten ikke skal gå ut over hensynet til barnet.

4 Faglig uenighet mellom kommune og stat om valg av tiltak

Avgjørende for valg av tiltak skal være hensynet til barnets beste, jf. barnevernloven § 4-1. Det skal tas utgangspunkt i det enkelte barns individuelle behov. Valg av tiltak skal skje i et samarbeid mellom statlig regional myndighet og kommunen.

Ved eventuell faglig uenighet mellom kommunen og statlig regional myndighet, er det kommunen som avgjør om barnet har behov for et tiltak utenfor hjemmet eller ikke. Statlig regional myndighet kan derfor ikke avvise å gi kommunen tilbud om institusjonsplass under henvisning til at statlig myndighet er uenig med kommunen i at barnet har behov for en plassering utenfor hjemmet, men kan ta initiativet til drøftelser med kommunen om bruk av alternative tiltak.

Det er også kommunen som avgjør om et barn har behov for plassering i fosterhjem eller institusjon.

Det er kommunen som godkjenner fosterhjem for det enkelte barn, jf. barnevernloven § 4-22 siste ledd. Det er derfor kommunen som har det avgjørende ordet ved valg av fosterhjem.

Det er opp til statlig regional myndighet å avgjøre valg mellom ulike institusjoner ut fra en vurdering av barnets behov. Statlig regional barnevernmyndighet vil i kraft av sitt ansvar for det samlede tilbudet av barneverninstitusjoner ha en oversikt over hvilke institusjoner som best kan være egnet for det enkelte barn. Statlig regional myndighets kompetanse til å avgjøre valg mellom ulike institusjoner, omfatter ikke institusjoner som er regulert i andre lover, jf. pkt. 2.5.

Del III Den økonomiske ansvarsfordelingen

5 Økonomisk ansvarsfordeling mellom de ulike aktørene

Den økonomiske ansvarsfordelingen mellom stat og kommune følger i utgangspunktet oppgavefordelingen slik denne er redegjort for under del II.

Kommunen har det økonomiske ansvaret for sine oppgaver, herunder å dekke kostnadene til hjelpetiltak i hjemmet. Ved plassering av barn utenfor hjemmet i fosterhjem eller barneverninstusjon skal den kommunen som har søkt om tiltak, betale en andel av oppholdsutgiftene etter satser fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet.

Staten har det økonomiske ansvaret for sine oppgaver. Det gjelder utgifter til etablering og drift av barneverninstusjoner, kjøp av private og kommunale instusjonsplasser og utgifter til fosterhjem dersom disse overstiger satsen for kommunal betaling. Dette følger av barnevernloven §§ 9-4 og 9-5.

Etter at et barn er plassert i et tiltak, vil det kunne oppstå behov for nærmere utredning i egnet instusjon med tanke på å overføre barnet til et nytt tiltak. Staten har da det økonomiske ansvaret for utredningen, jf. pkt. 2.2.2.

Som omtalt under pkt. 2.4 legges det til grunn at opphold i sentre for foreldre og barn følger den alminnelige ansvarsfordeling mellom stat og kommune selv om formålet med oppholdet først og fremst er utredning. Dette innebærer at staten skal dekke utgiftene ved tiltaket utover kommunens egenandel.

Som nevnt under pkt. 2.5 er plasseringsalternativene for barn som skal plasseres utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven ikke begrenset til tiltak som er regulert i barnevernloven. Både § 4-4 femte ledd, § 4-12, jf. § 4-14 c, og § 4-24 åpner for at barn også kan plasseres i tiltak som er regulert i andre lover. Instusjoner etter lov om psykisk helsevern eller boliger med heldøgns omsorgstjenester etter sosialtjenesteloven vil bl.a. kunne være aktuelle tiltak for barn med særlige behov. I så fall reguleres ikke instusjonsoppholdet av barnevernloven, men av den loven tiltaket er hjemlet i. Dette gjelder også finansieringen av oppholdet. Statlig barnevernmyndighet har således ikke ansvar for å dekke utgifter til opphold i slike tiltak.

Dersom funksjonshemmede barn plasseres i statlige eller private barneverninstitusjoner, og funksjonshemmingen innebærer at det må settes inn særskilte tiltak eller særlig tilrettelegging, skal kommunen dekke den del av utgiftene ved institusjonsoppholdet som knytter seg til barnets funksjonshemming, i tillegg til ordinær andel av oppholdsutgiftene. I en del tilfeller kan det være vanskelig å foreta en grensedragnings mellom hvilke tiltak ved institusjonsoppholdet som knytter seg til barnets funksjonshemming. Det må i så fall foretas en konkret vurdering av det enkelte barn. Det vil i denne sammenheng være nyttig å se på hvilke behov barn i samme alder med tilsvarende omsorgssvikt har. På samme måte kan det være nyttig å se hvilke behov hjemmeboende barn i samme alder og med tilsvarende funksjonshemming har.

En kostnadsdeling som beskrevet ovenfor skal imidlertid ikke skje dersom omsorgssvikten er den dominerende årsak til barnets funksjonshemming. Det vil da være den ordinære betalingsordningen innenfor barnevernet som skal legges til grunn.

6 Opphold i barneverninstitusjon

6.1 Kommunens økonomiske ansvar

6.1.1 Engangsutgifter

Kommunen skal i samarbeid med institusjonen sørge for at barnet ved plassering medbringer tilfredsstillende klær og utstyr for sommer- og vinterbruk, og skal dekke utgiftene i forbindelse med dette. Eventuelt kan kommunen stille midler til rådighet slik at institusjonen kan forestå nødvendige innkjøp i løpet av det første året.

6.1.2 Oppholdsutgifter

Kommunen skal refundere en andel av institusjonens oppholdsutgifter etter satser som fastsettes og reguleres årlig i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet, jf. barnevernloven § 9-5 og forskrift 26. november 2003 om statlig regional barnevernmyndighets rett til å kreve refusjon fra kommunen for opphold i institusjon. Kommunene orienteres om satsene i St.prp.nr. 1 for Barne- og likestillingsdepartementet og i eget rundskriv fra Barne- og

likestillingsdepartementet. Rundskrivet sendes ut etter at statsbudsjettet er vedtatt.

Kommunen refunderer én sats for hvert barn som er plassert i institusjon. Det er ingen søskenmoderasjon.

Ved plassering i sentre for foreldre og barn av én foresatt og ett barn refunderes én sats. Ved plassering av to foresatte og ett barn refunderes én og en halv sats. For hvert øvrige barn refunderer kommunen halv sats. Hvis klienten fører egen husholdning i institusjonen eller er under tilbakeføring til kommunen, kan det fastsettes særlige satser.

6.1.3 Ekstrautgifter

I tillegg til kommunens plikt til å betale en andel av oppholdsutgiftene, skal kommunen dekke ekstrautgifter som gjelder den enkelte beboer når utgiftene ikke knytter seg til tiltak som er en del av institusjonstilbudet. Kommunen skal bl.a. dekke:

- Større utlegg til behandling og lignende som ikke dekkes av folketrygden
- Tannbehandling som ikke dekkes av folketrygden
- Utgifter til ekstra bemanning eller særlige tiltak forbundet med eventuell funksjonshemming
- Utgifter til konfirmasjon eller tilsvarende handlinger
- Barnehageutgifter hvis det er bestemt av barneverntjenesten at barnet skal gå i barnehage
- Nødvendig skyss til skole/barnehage når barnet har behov for å opprettholde kontakt med sitt opprinnelige nærmiljø. Dette gjelder ikke når skyssen dekkes av fylkeskommunen i henhold til opplæringslovens bestemmelser
- Innkjøp av større personlig utstyr til bruk i forbindelse med sports- eller fritidsaktiviteter som sykkel, ski og lignende
- Utgifter til støttekontakt, besøkshjem og lignende som ikke er å anse som en del av gjennomføringen av institusjonsoppholdet, som for eksempel når tiltakene etableres etter vedtak/anbefaling av barneverntjenesten som ledd i tilbakeføringen til hjemmet
- Spesielle utgifter i forbindelse med omplassering eller utskrivning

6.2 Statens økonomiske ansvar

Statens ansvar for institusjonene omfatter ansvaret for at det enkelte barn på institusjon får forsvarlig omsorg og behandling under institusjonsoppholdet.

Dette gjelder også der staten kjøper institusjonsplasser. Ansvarer innebærer at også utgifter til klær (som ikke inngår i kommunens engangsutgifter), lommepenger, fritidskostnader, ferieturer, hjemreiser og lignende inngår i institusjonens oppholdsutgifter/driftsutgifter. Benytter institusjonen forsterkningstiltak som for eksempel støttekontakt, avlastningstiltak og lignende som ledd i gjennomføringen av institusjonsoppholdet, inngår også slike utgifter i institusjonens driftsutgifter.

I de tilfeller staten legger ut for kommunale utgifter, krever staten refusjon fra kommunen i etterkant. Refusjonen må være avtalt på forhånd.

6.3 Fylkeskommunens ansvar for opplæring

Etter opplæringsloven § 13-2 har fylkeskommunen plikt til å sørge for grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og videregående opplæring for barn som er plassert i barneverninstitusjon.

Det er den fylkeskommunen der institusjonen ligger som har ansvaret for opplæringen. Ansvarer omfatter barn og unge i institusjoner som statlig regional barnevernmyndighet har ansvaret for etter barnevernloven § 5-1 og barn og unge i private og kommunale institusjoner som er godkjent etter barnevernloven § 5-8.

Det fremgår av forarbeidene til opplæringsloven, jf. Ot.prp. nr. 59 (2005-2006) at opplæringsansvarer innebærer at fylkeskommunen der institusjonen ligger er faglig, juridisk og økonomisk ansvarlig for beboernes rett til opplæring. I dette ligger at fylkeskommunen også har ansvaret for at undervisningen fyller kravene i opplæringsloven. Fylkeskommunen fastsetter bl.a. opplæringstiltakene, sørger for sakkyndige vurderinger, gjør vedtak om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning og sørger for at elevene har nødvendig undervisningsmateriell og utstyr.

De fleste beboere på barneverninstitusjon vil få opplæring i vanlig skole i institusjonens lokalmiljø. I noen tilfeller vil dette imidlertid ikke være mulig, slik at barnet må motta opplæring i institusjonens lokaler. Dersom opplæringen skal skje i institusjonen, er det institusjonen som skal sørge for nødvendige lokaler til dette formålet.

7 Opphold i fosterhjem

7.1 Kommunens økonomiske ansvar

7.1.1 Engangsutgifter

Kommunen skal i samarbeid med fosterforeldrene sørge for at barnet ved plassering medbringer tilfredsstillende klær og utstyr for sommer- og vinterbruk, og kommunen skal dekke utgiftene i forbindelse med dette. Eventuelt kan kommunen stille midler til rådighet slik at barnet blir utstyrt som nevnt i løpet av det første året.

7.1.2 Løpende utgifter

Kommunen er ansvarlig for å dekke løpende utgifter ved plassering i fosterhjem, jf. barnevernloven § 9-1, herunder utgifter til lønn og opplæring av tilsynsfører.

7.1.3 Oppholdsutgifter

Kommunens oppholdsutgifter omfatter ved ordinære fosterhjems plasseringer følgende:

- Fosterhjemsgodtgjøring (arbeidsgodtgjøring og utgiftsdekning). Departementet tilrår at de veiledende satsene fra KS legges til grunn
- Sosiale utgifter

Når barnet/ungdommen har særlige behov som stiller store krav til omsorgspersonene, kan det settes inn forsterkningstiltak for at fosterhjemmet skal kunne ivareta oppgaven. Det kan for eksempel dreie seg om avlastningsordninger, særskilt veiledning til fosterforeldrene, økt utgiftsdekning eller økt arbeidsgodtgjøring for at en av fosterforeldrene skal kunne ta seg av barnet på fulltid.

Behovet for forsterkningstiltak kan være kjent for barneverntjenesten ved plasseringstidspunktet, og kan også være forutsatt av fylkesnemnda, jf. barnevernloven § 4-15 annet ledd annet punktum der det fremgår at fylkesnemnda kan stille vilkår når det gjelder plasseringen. Noen ganger vil barnets utvikling over tid tilsi at det settes inn slike forsterkningstiltak også etter at plasseringen har vart en stund. I begge tilfeller er det viktig at barneverntjenesten avtaler eventuelle forsterkningstiltak med statlig regional myndighet før slike tiltak iverksettes dersom forsterkningen vil påføre staten utgifter, jf. pkt. 7.2 om statens ansvar ved fosterhjems plassering. Regional

statlig myndighet har plikt til å inngå avtale om forsterkningstiltak når barnet har behov for det, og kan ikke begrunne et avslag ut fra økonomiske hensyn.

7.1.4 Ekstraavgifter

I tillegg har kommunen ansvaret for å dekke ekstraavgifter som oppstår under fosterhjems plasseringen, herunder bl.a.:

- Større utlegg til behandling og lignende som ikke dekkes av folketrygden
- Tannbehandling som ikke dekkes av folketrygden
- Utgifter som knytter seg til eventuell funksjonshemming
- Utgifter til konfirmasjon eller tilsvarende handlinger
- Barnehageutgifter hvis det er bestemt av barneverntjenesten at barnet skal gå i barnehage
- Nødvendig skyss til skole/barnehage når barnet har behov for å opprettholde kontakt med sitt opprinnelige nærmiljø. Dette gjelder ikke når skyssen dekkes av fylkeskommunen i henhold til opplæringslovens bestemmelser
- Innkjøp av større personlig utstyr til bruk i forbindelse med sports- eller fritidsaktiviteter som sykkel, ski, datautstyr og lignende.
- Utgifter til utdanning utover grunnskolen
- Spesielle utgifter ved omplassering/ opphør av plassering

7.2 Statens økonomiske ansvar

Statlig regional barnevernmyndighet refunderer kommunens oppholdsutgifter til fosterhjems plassering i den utstrekning de overstiger det beløp staten har fastsatt i det årlige rundskrivet om betalingssatsene. Statens og kommunens økonomiske ansvar er knyttet til hvert enkelt barn. Det er ingen søskenmoderasjon.

Det forutsettes at eventuelle forsterkningstiltak er avtalt med statlig regional myndighet på forhånd dersom forsterkningen vil påføre staten utgifter, alternativt at forsterkningstiltakene er vedtatt av fylkesnemnda. Barneverntjenesten skal sende sitt refusjonskrav til statlig regional barnevernmyndighet. Regningen skal spesifisere de faktiske utgifter og kommunens og statens andel.

7.3 Statlige familiehjem og statlige beredskapshjem

Ved plasseringer i statlige familiehjem og beredskapshjem, gjelder den samme utgiftsfordeling mellom stat og kommune som for ordinære fosterhjem. Dette innebærer at kommunen i tillegg til å betale sin andel av oppholdsutgiftene, jf. pkt. 7.1.3, har ansvaret for å dekke engangsutgifter, jf. pkt. 7.1.1, løpende utgifter, jf. pkt. 7.1.2, og ekstrautgifter som påløper under oppholdet, jf. pkt. 7.1.4.

I de tilfeller staten legger ut for kommunale utgifter, krever staten refusjon fra kommunen i etterkant. Refusjonen må være avtalt på forhånd.

7.4 Opplæringsansvaret ved fosterhjemsplassing

I § 18-1 i forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova (fastsatt med hjemmel i opplæringsloven § 13-1), fremgår at det er den kommunen som har det økonomiske ansvaret for barnet etter barnevernloven som også skal bære det økonomiske ansvaret for grunnskoleopplæring, spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp når barnet plasseres i fosterhjem i annen kommune. Om ikke annet blir avtalt, skal den kommunen som har det økonomiske ansvaret betale for vanlig undervisning det som en elev i den kommunen der barnet har opphold, koster i gjennomsnitt. For spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp fastsetter bostedskommunen omfanget etter en sakkyndig tilråding fra vertskommunen.

Fylkeskommunen skal oppfylle retten til videregående opplæring for alle som er bosatt i fylkeskommunen, jf. opplæringsloven § 13-3.

8 Hjelpetiltak der staten kan dekke utgifter

8.1 Innledning

Som nevnt innledningsvis er tiltak som etableres i barnets hjem kommunens ansvar. Dette gjelder både ansvaret for å etablere og for å finansiere tiltakene, jf. barnevernloven §§ 8-1 og 9-1. Fylkeskommunene, som hadde ansvaret for barnevernets annenlinjetjeneste frem til 1. januar 2004, etablerte imidlertid en praksis som innebar at fylkeskommunen i enkelte tilfeller påtok seg å dekke deler av utgiftene for hjelpetiltak dersom slike tiltak ble etablert som alternativ til plassering utenfor hjemmet. Departementet tok initiativ til å implementere

visse evidensbaserte hjelpetiltak der utgiftene helt eller delvis ble dekket av staten, jf. pkt. 8.2. De statlige regionene har videreført en slik praksis, og gode grunner taler for å opprettholde dette som en mulighet i særlige tilfeller. Dersom det er mulig å avhjelpe barnets situasjon gjennom hjelpetiltak, vil dette i de fleste tilfeller være en bedre løsning for barnet, samtidig som det er økonomisk gunstig for staten. Statlig finansiering av hjelpetiltak skal imidlertid skje i henhold til vilkårene beskrevet nedenfor slik at praksis på landsbasis er mest mulig ensartet.

8.2 Hjelpetiltak i regi av det statlige barnevernet

Selv om tiltak i hjemmet er et kommunalt ansvar etter barnevernloven, har staten tatt ansvaret for å utvikle og implementere enkelte hjelpetiltak for familier som har barn eller ungdom med atferdsproblemer. Bakgrunnen for dette var behovet for gode metoder for å forebygge og behandle atferdsproblemer hos barn og unge. Multisystemisk terapi (MST) og Parent Management Training – Oregonmodellen (PMTO) er eksempler på slike tiltak. MST er et hjemmebasert behandlingsalternativ til institusjonsplassering for ungdom mellom 12 og 18 år med alvorlige atferdsvansker. PMTO er en foreldreorientert intervensjonsmetode til bruk i familier med barn mellom 4 og 12 år med uttalte eller begynnende atferdsvansker.

Felles for disse tiltakene er at de er foreldrestøttende i den forstand at de har som mål å sette foreldrene i stand til å håndtere problematferden hos barnet. Tiltakene er evidensbaserte, det vil si at det foreligger betydelig dokumentasjon på at behandlingsmetodene gir gode resultater. For å sikre kvaliteten på intervensjonene stilles det strenge krav til sertifisering av terapeutene, oppfølging og kvalitetssikring. Implementeringen følges av forskningsbaserte evalueringsstudier.

Disse evidensbaserte behandlingsmetodene er en del av de tiltakene som Barne-, ungdoms- og familieetaten tilbyr kommunene. Staten ønsker å stimulere til økt bruk av disse hjelpetiltakene. Til forskjell fra andre tiltak som staten tilbyr er derfor for eksempel PMTO gratis for kommunene, mens egenandelen for MST er 50 % lavere enn den ordinære egenandelen til kommunene. Staten vil for hver enkelt behandlingsmetode ta stilling til størrelsen på kommunens egenandel.

I motsetning til hjelpetiltak i kommunal regi, som er nærmere omtalt i pkt. 8.3, kan statlig regional myndighet dekke utgiftene til hjelpetiltak i statlig regi selv om vilkårene for plassering utenfor hjemmet ikke er til stede.

8.3 Hjelpetiltak i kommunal regi

Når det gjelder ordinære hjelpetiltak, det vil si hjelpetiltak som etableres og organiseres i kommunal regi, kan statlig regional barnevernmyndighet bare påta seg å dekke utgiftene til slike dersom tiltakene i det enkelte tilfellet er å anse som et alternativ til plassering utenfor hjemmet. Dette betyr at kommunen har vurdert barnets og familiens situasjon slik at lovens grunnvilkår for plassering utenfor hjemmet er oppfylt. Vilkårene for plassering utenfor hjemmet følger av barnevernloven §§ 4-4 femte ledd, 4-12, 4-24 og 4-26. Paragraf 4-4 femte ledd oppstiller det minst strenge vilkåret for plassering utenfor hjemmet. Etter § 4-4 femte ledd er vilkåret for plassering utenfor hjemmet at barnet, på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner, har et særlig behov for hjelpetiltak og at barnets behov ikke kan løses ved hjelpetiltak etter § 4-4 første til fjerde ledd. Praktisk sett vil dette vilkåret innebære at barnets situasjon ikke kan avhjelpes ved ordinære hjelpetiltak i moderat omfang. Kan situasjonen avhjelpes ved ordinære hjelpetiltak i moderat omfang, er lovens grunnvilkår for plassering utenfor hjemmet ikke oppfylt, jf. § 4-4 femte ledd, og kostnadene til tiltakene skal følgelig ikke dekkes av statlig myndighet. Det er heller ikke tilstrekkelig at hjelpetiltak anses å kunne forebygge en eventuell plassering utenfor hjemmet på et senere tidspunkt. Forebyggende hjelpetiltak er et kommunalt ansvar og skal finansieres av den kommunale barneverntjenesten.

Av denne grunn vil statlig utgiftsdekning av hjelpetiltak først og fremst være aktuelt å vurdere i de tilfeller kommunen har anmodet statlig myndighet om bistand til plassering utenfor hjemmet, men hvor etterfølgende drøftelser mellom kommunen og statlig myndighet viser at hjelpetiltak kan være et alternativ. Slik statlig utgiftsdekning kan også skje etter direkte initiativ fra kommunen om bistand til hjelpetiltak, forutsatt at regional myndighet er enig i at hjelpetiltak er et reelt alternativ til plassering utenfor hjemmet.

Staten kan således bare dekke utgifter til hjelpetiltak i kommunal regi dersom følgende vilkår er oppfylt:

- Kommunen og regional myndighet er enige om at hjelpetiltak ivaretar hensynet til barnets beste, jf. barnevernloven § 4-1. Dette innebærer at hjelpetiltak vurderes som like bra - eller bedre – for barnet enn alternativ plassering utenfor hjemmet
- Kommunen har vurdert barnets og familiens situasjon slik at lovens grunnvilkår for plassering utenfor hjemmet er til stede
- Barnet/familien har behov for omfattende tiltak
- Utgiftene overstiger kommunens egenandel ved plassering utenfor hjemmet

- De aktuelle tiltakene har en slik faglig kvalitet at kommunen og regional myndighet er enige om at tiltakene vil avhjelpe barnets situasjon både på kort og lang sikt

Selv om det er et krav at tiltaket er knyttet til ett barn, og vilkårene således må være oppfylt i forhold til dette barnet, kan også andre barn omfattes av tiltaket.

Selv om alle vilkårene er oppfylt, vil det være opp til statlig regional myndighet å vurdere om utgifter skal dekkes. Kommunen kan derfor ikke kreve at staten skal dekke utgifter som nevnt og kan heller ikke påklage et eventuelt avslag

Dersom staten finner å kunne dekke utgifter til hjelpetiltak, skal kommunen alltid dekke en andel av utgiftene. For å skape forutsigbarhet må det for øvrig i hvert enkelt tilfelle inngås en avtale mellom statlig regional barnevernmyndighet og kommunen om bl.a. tiltakets varighet og omfang, samt fordeling av utgiftene.

Når det gjelder hjelpetiltak i statlig regi, vises til pkt. 8.2.

9 Bruk av selvstendighetstreningstiltak/hybler og dobbelttiltak

9.1 *Selvstendighetstreningstiltak/hybler*

Barnevernloven krever at beboere plassert i barneverninstitusjon med hjemmel i §§ 4-4, femte ledd, 4-12, 4-24 eller 4-26 skal være enten i en kvalitetssikret statlig institusjon eller alternativt i en privat eller kommunal barneverninstitusjon som er godkjent. Hybler eller lignende som er knyttet til en institusjon og som benyttes som en del av behandlingsopplegget ved institusjonen, for eksempel i forbindelse med selvstendighetstrening ved avslutning av et institusjonsopphold, vil kunne anses som en del av institusjonen. Forutsetningen for å anse et slikt tiltak som en del av institusjonen må være at beboeren mottar tett oppfølging fra institusjonen under hybeloppholdet, og at institusjonen både har det faktiske og formelle ansvaret for beboeren i denne perioden. Når private institusjoner har selvstendighetstrening-/utskrivningsavdelinger eller hybler i tilknytning til barneverninstitusjonen skal disse være godkjent av statlig regional myndighet, jf. barnevernloven § 5-8, for å kunne bli ansett som en del av institusjonen.

Det gjelder den samme betalingsordning for selvstendighetstrenings-/ utskrivningsplasser som for ordinære institusjonsplasser.

9.2 Bruk av dobbelttiltak

I en del tilfeller kan det være nødvendig å gjøre bruk av to plasseringsalternativer som utløser statlig delfinansiering samtidig. I slike tilfelle betraktes bruk av fosterhjem og institusjon som et samlet tiltak. Bruk av to tiltak samtidig skal alltid avtales med statlig regional myndighet på forhånd dersom dette kan påføre statlig regional myndighet utgifter.

Kommunen betaler gjeldende betalingssats til statlig regional myndighet den tid dobbeltplassing varer. Kommunens oppholdsutgifter utover satsen refunderes av statlig regional myndighet dersom det er fattet vedtak om bruk av dobbelttiltak i fylkesnemnda eller dersom dobbelttiltak er avtalt mellom kommunen og statlig regional myndighet på forhånd. Kommunens egenandel gjelder pr. barn, og ikke pr. tiltak.

Kommunen er ansvarlig for å dekke reise- og oppholdsutgifter for ansatte på institusjonen og for fosterforeldrene når disse utfører omplasserings- og utskrivningsoppgaver for barneverntjenesten.

10 Tolkeutgifter

Når det er behov for tolketjenester under forberedelse med iverksettelsen av et tiltak etter barnevernloven, dekkes dette av kommunen. Statlig regional barnevernmyndighet dekker utgiftene til tolk etter at barnet er plassert på en barneverninstitusjon.

11 Økonomisk ansvar for ungdom over 18 år

Når kommunen fatter vedtak om å opprettholde tiltak for ungdom over 18 år, gjelder i utgangspunktet den samme ansvars- og utgiftsfordeling som omhandlet i punktene ovenfor inntil ungdommen fyller 20 år, jf. barnevernloven § 9-4.

12 Mindreårige asylsøkere

Det gis statsrefusjon for kommunale barnevernutgifter for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger i den grad kommunens utgifter til bo- og omsorgstiltak med støtte og oppfølging overskrider den kommunale egenandelen, jf. barnvernloven § 9-5. At en person er enslig mindreårig asylsøker eller flyktning innebærer at han/hun er kommet til landet uten foreldre eller andre med foreldreansvar. Målet med statsrefusjonen er å oppnå så rask bosetting som mulig av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger og å sikre gode bo- og omsorgstiltak for denne gruppen.

I tillegg til ordningen med statsrefusjon gir staten et tilskudd til dekning av utgifter til kommuner som bosetter enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, jf. barnvernloven § 9-8 første ledd. Tilskuddet prisjusteres årlig. Tilskuddet ubetales til og med det året den enslige mindreårig fyller 20 år.

Samme tilskudd og refusjon utbetales til kommuner som overtar omsorgen for barn i mottak for asylsøkere og flyktninger som er kommet til landet med foreldre eller andre med foreldreansvar, jf. barnvernloven § 4-8 annet og tredje ledd og § 4-12. Tilskuddet utbetales så lenge den aktuelle kommune har omsorgen, og dersom plassering utenfor hjemmet opprettholdes etter at barnet er fylt 18 år, jf. barnvernloven § 1-3 annet ledd. Tilskuddet skal imidlertid ikke ubetales lenger enn til og med det året barnet fyller 20 år.

13 Termin og fakturering

Kommunene skal betale egenandel til statlig regional myndighet knyttet til institusjon, fosterhjem og hjelpetiltak der staten har påtatt seg å dekke alle eller deler av utgiftene. Egenandel beregnes pr. dag, og gjelder fra og med innskrivningsdato til og med utskrivningsdato, uavhengig av innskrivningstidspunkt og utskrivningstidspunkt. Hvis barnet flyttes fra ett tiltak til ett annet, knyttes egenandelen for utskrivningsdato til det tiltaket barnet flytter fra.

Det samme gjelder statlig regional myndighets refusjonsplikt for utgifter til fosterhjem og hjelpetiltak, der staten har påtatt seg å dekke alle eller

deler av utgiftene som overstiger det kommunen skal betale i henhold til barnevernloven § 9-4.

Egenandeler og refusjoner betales etterskuddsvis hvert kvartal. Refusjonssatsene fastsettes og reguleres i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet, jf. § 4 i forskrift om statlig regional barnevernmyndighets rett til å kreve refusjon fra kommunen for opphold i institusjon.

Utgitt av:
Barne- og likestillingsdepartementet

Publikasjonen finnes på internett:
<http://www.bld.dep.no>

Produksjon: Lobo Media 06/2007